



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02
DATA: 28.05.2015

Pag. 1 / 35

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

INSTITUȚIA PUBLICĂ
UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ SI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”

FACULTATEA REZIDENȚIAT ȘI SECUNDARIAT CLINIC

PROGRAMA ANALITICĂ
DE STUDII POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENȚIAT

Specialitatea
MEDICINĂ INTERNĂ

Chișinău 2015



PA 7.5.1
**PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT**

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 2 / 35	

„COORDONAT”

Ministrul Sănătății

Mircea Buga



2015

„APROBAT”

Rectorul IP USMF „Nicolae Testemițanu”
D.h.ș.m., prof. univ., Academician al AȘM

Ion Ababii





28 06 2015

Programa analitică de studii postuniversitare prin rezidențiat a fost discutată și aprobată la:

Ședința Consiliului Metodic Central

al IP USMF „Nicolae Testemițanu”

din „18” 06 2015

Proces verbal nr. 5

Președintele Consiliului Metodic Central

dr. hab. șt. med., profesor universitar,

academician al AȘM  **Ion Ababii**

Ședința Seminarului științific de profil

„Boli interne”

din „25” mai 2015

Proces verbal nr. 1

Președintele Comisiei

d.h.ș.m., prof. univ. Sergiu Matcovschi



(semnătura)

Programul analitic de studii postuniversitare prin rezidențiat a fost elaborat de colectivul de autori:

Sergiu Matcovschi, DHM, profesor universitar

Filip Ambros, DM, conferențiar universitar

Tatiana Dumitraș, DM, conferențiar universitar



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENȚIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015

Pag. 3 / 35

INTRODUCERE

Programa este întocmită în conformitate cu „Standardul de formare profesională a medicilor în rezidențiat la specializarea Medicină internă”, aprobat de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova (2003).

ORGANIZAREA PROGRAMULUI DE REZIDENȚIAT

1.1. DURATA: 4 ANI

Curriculum-ul prevede ore didactice (curs, seminar, prezentări de cazuri) pe anul de studiu universitar, pentru tematica prezentată, în afara cărora sunt prevăzute și ore de studiu individual.

Cuantificarea pregătirii în vederea echivalării, se face prin credite (CFU).

1 credit = 25 ore de instruire. Din timpul alocat pregătirii, activitatea didactică acoperă 30%, restul de 70%, fiind dedicată activităților practice și studiului individual.

La sfârșitul fiecărui modul de pregătire, are loc o evaluare de etapă, făcută în unitatea de pregătire de către responsabilul de stagiu. Evaluarea se finalizează prin acordarea de credite CFU. Întreaga activitate de pregătire este monitorizată prin caietul de stagiu, în care vor fi trecute și evaluările de etapă în credite, activitatea în programele de cercetare, participarea la manifestări științifice și de educație continuă.

1.2. PERIOADA DE DESFĂȘURARE: ritmată de concursurile de intrare în rezidențiat în raport cu necesarul de locuri stabilite la nivel național.

1.3. RESPONSABILII DE PROGRAM: Prof.univ./Conf.univ., șefii catedrelor de Medicină internă.

1.4. STRUCTURA PROGRAMULUI DE REZIDENȚIAT



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 4 / 35

Forma 1

CURRICULUM PENTRU PREGĂTIREA POSTUNIVERSITARĂ
A REZIDENȚILOR LA SPECIALITATEA MEDICINĂ INTERNĂ

Stagii	Anul I	Anul II	Anul III	Anul IV
OBLIGATORII				
Medicină internă	45 săpt.	11 săpt.	29 săpt.	45 săpt.
Pneumologie și Alergologie		8 săpt.		
Ftiziologie		4 săpt.		
Cardiologie		8 săpt.		
Gastroenterologie		6 săpt.		
Reumatologie		4săpt.		
Nefrologie		4 săpt.		
Endocrinologie			4 săpt.	
Hematologie			4 săpt.	
Terapie intensivă			4 săpt.	
Farmacologie clinică			4 săpt.	
Total	45 săpt.	45 săpt.	45 săpt.	45 săpt.
Total pentru 4 ani	180 săptămâni			
OPȚIONALE				
Ecografie generală	-	-	4 săpt.	-
Bazele ecografiei și endoscopiei	-	-	8 ore CUSIM	-
Bioetică	-	-	-	4 săpt.
Total	-	-	4 săpt.+ 8 ore CUSIM	4 săpt.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 5 / 35

Forma 2

CURRICULUM PENTRU PREGĂTIREA
POSTUNIVERSITARĂ A REZIDENȚILOR LA
SPECIALITATEA MEDICINĂ INTERNĂ

Stagii	Anii de studii	Durata, săptămâni	Responsabilii
OBLIGATORII			
Medicină internă	I – IV	129	Departamentul Medicină internă, Disciplina Sinteze clinice
Pneumologie și Alergologie	II	8	Departamentul Medicină internă, Disciplina Pneumologie și Alergologie
Ftiziologie	II	4	Catedra Pneumoftiziologie
Cardiologie	II	8	Departamentul Medicină internă, Disciplina Cardiologie
Gastroenterologie	II	6	Departamentul Medicină internă, Disciplina Gastroenterologie
Reumatologie	II	4	Departamentul Medicină internă, Disciplina Reumatologie și Nefrologie
Nefrologie	II	4	Departamentul Medicină internă, Disciplina Reumatologie și Nefrologie
Endocrinologie	III	4	Catedra Endocrinologie
Hematologie	III	4	Catedra Oncologie, Hematologie și Radioterapie
Terapie intensivă	III	4	Catedra Anesteziologie și Reanimatologie nr. 2
Farmacologie clinică	III	4	Clinica medicală nr. 3, Curs Farmacoterapie
OPȚIONALE			
Ecografie generală	III	4	Curs Sonografie
Bazele ecografiei și endoscopiei	III	8 ore	CUSIM
Bioetică	IV	4	Catedra Filozofie și Bioetică



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 6 / 35

1.5. METODOLOGIA DESFĂȘURĂRII STAGIILOR

Programul de învățământ se va desfășura conform :

- Curriculum-ului general de Medicină internă (mai jos detaliat) și a programelor analitice corespunzătoare fiecărui stagiu de pregătire din cadrul stagiilor generale (de asemenea detaliate), inclusiv baremul de activități practice pentru fiecare stagiou.
- Normelor și reglementărilor în vigoare pentru formarea specialiștilor de Medicină internă precum și a desfășurării stagiului de rezidențiat de Medicină internă.

1.6. EVALUAREA CUNOȘTIINȚELOR TEORETICE ȘI PRACTICE se va face:

- La sfârșitul fiecărui stagiou de pregătire (ex. Medicină internă, Pneumologie, Cardiologie, Gastroenterologie etc.);
- La sfârșitul fiecărui an de pregătire: examen oral la Medicină internă;
- Prin evaluarea cel puțin a unei lucrări științifice sau comunicări științifice până la sfârșitul pregătirii de rezidențiat.

2. ORGANIZATORUL PROGRAMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

**IP USMF "Nicolae Testemițanu" și Ministerul Sănătății Republicii
Moldova**

3. ACREDITAREA TITLULUI DE MEDIC SPECIALIST: Ministerul Sănătății



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 7 / 35	

Metodologia de instruire a medicilor interniști în rezidențiat

În rezidențiat se preconizează integrarea în activitatea practică a cunoștințelor în domeniile disciplinelor fundamentale, preclinice și ale celor clinice cu acumularea în continuare a experienței profesionale. Forma de bază de pregătire postuniversitară în rezidențiat o constituie stagiile clinice, în care se asigură independența maximă de activitate practică a rezidenților sub îndrumarea personalului didactic. Se utilizează și forme didactice, în care obiectul de studiu principal este pacientul: lecții-conferințe, prezentări de caz clinic, vizite tematice, conferințe clinice și clinico-anatomopatologice etc. Prelegerile se țin sub aspect de recapitulare a cunoștințelor (și nu după principiul nozologic, utilizat, de obicei, la etapa universitară) cu elucidarea realizărilor științei și practicii într-un anumit domeniu al medicinei interne și disciplinelor conexe. O atenție deosebită se acordă și lucrului de sine stătător al rezidenților asupra literaturii de specialitate, precum și dezvoltării deprinderilor de cercetări științifice.

La etapa postuniversitară de pregătire a medicilor în rezidențiat nu pot fi aplicate mecanic nici metodele de predare a cursului universitar (unde predomină, în primul rând, studierea bazelor teoretice ale medicinei), nici cele menite pentru reciclarea medicilor (unde predomină completarea cunoștințelor teoretice pentru asigurarea activității practice la nivelul zilei de azi).

Obiectivele principale de studiu sunt metodele moderne de investigație a pacienților, depistarea stărilor premorbide, diagnosticarea oportună a bolilor interne, clinica bolilor interne, inclusiv a formelor atipice, studierea particularităților patologiei interne la adolescenți, gravide și la vârstnici; problemele de etiologie, patogenie; tratamentul individualizat și recuperarea, conform ultimelor realizări ale științei și practicii medicale, profilaxia bolilor interne și a cronicizării formelor acute.

Scopurile didactice

Scopurile didactice principale în pregătirea postuniversitară a medicilor interniști sunt: acumularea deprinderilor profesionale, concomitent cu îmbogățirea în continuare a cunoștințelor teoretice (fundamentale, preclinice și de specialitate) pentru a efectua independent și la un nivel modern activități prevăzute de standardul de pregătire profesională a medicilor interniști în rezidențiat, adoptat de MS al Republicii Moldova.

Formele didactice

- lecții-conferințe;



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 8 / 35	

- lucrul de sine stătător al rezidenților asupra literaturii de specialitate;
- prezentarea și discutarea cazului clinic;
- demonstrarea bolnavilor cu patologii prevăzute de programă;
- studiul independent dirijat;
- prezentarea și discutarea referatelor;
- prezentarea bolnavilor la vizitele profesorului, conferențiarului, șefului de secție;
- prezentarea informației despre gărzi la conferințele matinale;
- participarea activă la lucrările conferințelor clinice și clinico-anatomopatologice;
- participarea la lucrările conferințelor științifice republicane, municipale, ale IP USMF „Nicolae Testemițanu” etc. și acumularea creditelor necesare pentru atestarea profesională periodică;
- efectuarea lucrărilor științifice în baza materialului bibliografic, arhivelor spitalului clinic și a observațiilor proprii.

O deosebită atenție se va acorda utilizării în procesul de instruire a tehnologiilor informaționale moderne. La stagiile de boli interne se prevede săptămânal o lecție-conferință (3 ore academice).

Pentru fiecare entitate nozologică prevăzută de programă se fac următoarele detalizări:

- definiția, incidența, epidemiologia, aspectele moderne de etiologie și patogenie;
- manifestările clinice, inclusiv ale variantelor atipice ale bolilor interne, clasificarea modernă, particularitățile examenului clinic, metodele moderne de investigații de laborator și instrumentale;
- diagnosticul precoce, stările premorbide, criteriile de diagnostic, formularea diagnosticului, diagnosticul diferențial;
- evoluția, complicațiile, prognosticul;
- tratamentul medical, eventualele complicații ale tratamentului (pentru tratamentul chirurgical – principii generale, indicații și contraindicații);
- criteriile de spitalizare;
- particularitățile manifestărilor clinice și ale tratamentului la femei în perioada de gestație și alăptare, în perioada de climacteriu, la pacienții vârstnici, la pacienții cu patologii concomitente multiple;
- algoritmul de diagnostic și de tratament în eventualele stări de urgență;
- diagnosticul și tratamentul în condiții de ambulator și la domiciliu;



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 9 / 35	

- profilaxia primară și secundară, prevenirea cronizării afecțiunilor acute, expertiza medicală a vitalității, recuperarea, supravegherea medicală;
- aspecte de cost-eficiență a explorărilor și tratamentului.

Detalizarea sindromului cuprinde – semiologia, aspecte de etiologie și patogenie, metodele moderne de investigații, clasificarea, semnificația sindromului pentru diagnosticul nozologic, diagnosticul diferențial intrasindromal, tratamentul sindromului în funcție de contextul clinic.

Activitatea practică a rezidentului

- A. Stagii în secțiile clinice, care dispun de o diversitate a entităților nozologice prevăzute de programă pentru compartimentul respectiv.
1. Activitatea zilnică de asistență a bolnavilor (5-10 pacienți).
 2. Gărzi (nu mai puțin de 2 ori pe lună a câte 14 ore).
 3. Efectuarea procedurilor de diagnostic și tratament, efectuarea/participarea la explorări instrumentale ale pacienților (conform listei baremului de activități practice).
- B. Stagii în instituții medico-sanitare în raioanele Republicii Moldova (3 luni la anul II și 3 luni la anul III de studii).

Durata activității rezidentului în clinici – nu mai puțin de 35 ore/săptămână.

Formele de evaluare a cunoștințelor

1. *Examene* de promovare după fiecare an de studii la Medicină internă (examen practic – demonstrarea deprinderilor practice prevăzute de programă).
2. *Colocviu diferențiat* la:
 - a) Pneumologie și alergologie,
 - b) Ftiziologie,
 - c) Cardiologie,
 - d) Gastroenterologie,
 - e) Reumatologie,
 - f) Nefrologie,
 - g) Endocrinologie,
 - h) Hematologie,
 - i) Terapie intensivă,



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 10 / 35	

- j) Farmacologie clinică,
decizia fiind exprimată printr-o notă conform sistemului de apreciere de 10 puncte.

3. *Opțional* –

- a) *evaluarea* cunoștințelor rezidenților la cicluri opționale - colocviu nediferențiat;
b) *evaluarea* lucrului științific al rezidentului (participarea în studiu prospectiv sau retrospectiv organizat în cadrul clinicii, participarea în calitate de coautor al articolului privind cercetare clinică sau revista literaturii, participarea în calitate de raportor la conferințe științifice).

4. *Examenul de Licență* se va efectua în trei etape:

- a) examen practic prin demonstrarea deprinderilor practice prevăzute de programă;
b) testare cu grilă;
c) examen teoretic.

La Examenul de Licență se vor propune întrebări din toate disciplinele, prevăzute de actuala programă, inclusiv din temele preconizate pentru studiu independent.

CONTINUTUL STAGIILOR

(Programele analitice ale stagiilor de pregătire în programul de rezidențiat la specialitatea Medicină internă și baremurile corespunzătoare fiecărui stagiu)

1. STAGIUL DE MEDICINĂ INTERNĂ

Planul tematic

1. Introducere în medicina internă.
2. Etica și deontologia medicală.
3. Aspecte de tanatologie.
4. Metode clasice și moderne de examinare a pacientului. Cost-eficiența explorărilor paraclinice.
5. Raționamentul clinic. Principiile generale de diagnostic.
6. Principii generale ale teraputicii medicale. Cost-eficiența tratamentului.
7. Sindromul de condensare pulmonară.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 11 / 35	

8. Tusea cronică.
9. Sindromul bronhoobstructiv.
10. Traheobronșita acută.
11. Pneumonia comunitară.
12. Pneumonia nosocomială.
13. Bronșita cronică. Emfizemul pulmonar. Bronhopneumopatia obstructivă cronică.
14. Astmul bronșic.
15. Bolile pleurei (pleurita, revărsatul pleural, empiemul pleural, pneumotoraxul spontan și indus).
16. Afecțiunile bronhopulmonare cauzate de factori de mediu (bolile profesionale): pneumoconiozele, astmul bronșic profesional, afecțiuni cauzate de inhalarea de gaze iritante.
17. Cordul pulmonar cronic.
18. Hipertensiunea pulmonară primară și secundară.
19. Insuficiența respiratorie (acută și cronică).
20. Eozinofilia pulmonară.
21. Plămânul de stază.
22. Sindromul edematos.
23. Durerea toracică.
24. Insuficiența cardiacă (acută, cronică).
25. Insuficiența vasculară acută.
26. Hipertensiunea arterială primară (esențială) și secundară.
27. Dislipidemiile.
28. Cardiopatia ischemică:
29. Febra reumatismală.
30. Valvulopatiile mitrale, aortice, pulmonare, tricuspidiene.
31. Endocardita infecțioasă.
32. Miocarditele.
33. Cardiomiopatiile secundare (în boli endocrine, metabolice ș. a.).



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 12 / 35	

34. Pericarditele.
35. Manifestări cardiace în boli ale țesutului conjunctiv și vasculite sistemice.
36. Bolile arterelor periferice (arteriopatia obliterantă, trombangiita obliterantă, obstrucția arterială acută periferică, sindromul și boala Raynaud).
37. Bolile venelor (tromboza venei cave superioare, tromboza venei cave inferioare).
38. Durerea abdominală.
39. Dispepsiile funcționale.
40. Gastritele acute și cronice.
41. Boala ulceroasă (ulcer peptic) al stomacului și duodenului.
42. Ulcer gastric simptomatic.
43. Bolile stomacului operat.
44. Constipația.
45. Colitele și enterocolitele cronice.
46. Colita ulceroasă nespecifică.
47. Boala Crohn.
48. Boala Whipple.
49. Sindromul intestinului iritabil.
50. Diareea cronică.
51. Ischemia intestinală acută și cronică.
52. Bolile diverticulare ale tractului digestiv.
53. Hemoragia digestivă (aspecte medicale).
54. Sindromul de hipertensiune portală.
55. Cirozele hepatice.
56. Dischinezia căilor biliare.
57. Colelitiiza.
58. Colecistitele.
59. Sindromul de colestază.
60. Sindromul postcolecistectomic.
61. Pancreatita acută și cronică.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 13 / 35	

62. Afecțiunile nonchirurgicale ale peritoneului. Ascita.
63. Sindromul sedimentului urinar patologic.
64. Sindromul nefritic acut și cronic.
65. Sindromul nefrotic.
66. Hipertensiunea arterială renală.
67. Pielonefritele.
68. Litiaza urinară.
69. Amiloidoza renală.
70. Vasculopatiile renale.
71. Manifestările renale în bolile țesutului conjunctiv.
72. Manifestările renale în diabetul zaharat.
73. Tuberculoza renală.
74. Rinichiul senil.
75. Artritele infecțioase (gonococică, tuberculoasă, fungică, virală).
76. Osteoartroza deformantă.
77. Osteoporoza.
78. Guta.
79. Sindromul paraneoplazic.
80. Sindromul articular în maladiile hematologice și endocrine.
81. *Alergozele acute*. Șocul anafilactic și anafilactoid. Boala serului, afecțiunile sistemice alergice ale sistemului sanguin, vasculitele alergice. Dermatozele buloase acute: eritemul polimorf exsudativ, sindromul Stevens-Johnson, sindromul Lyell.
82. Tumorile bronhopulmonare și pleurale.
83. Tumorile inimii (mixoamele, tumori primitive maligne, tumori secundare).
84. Tumorile stomacului.
85. Tumorile hepatice.
86. Tumorile zonei pancreatoduodenale.
87. Tumorile intestinului subțire și ale colonului.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 14 / 35	

88. Tumorile renale și ale glandelor suprarenale.
89. Diagnosticul precoce și diferențial în sindromul febril.
90. Sepsisul în medicină internă. Sindromul insuficienței multiple de organe.
91. Sindromul de răspuns inflamator sistemic. Biomarkeri ai inflamației.
92. Suportul paliativ al pacientului în afecțiunile incurabile în stadiul avansat.
93. Diagnosticul, tratamentul și profilaxia infecțiilor nosocomiale în medicină internă.

PLANUL TEMATIC A LECȚIILOR-CONFERINȚE
ÎN PERIOADA STAGIILOR ÎN SECȚII DE MEDICINĂ INTERNĂ

	Denumirea temei	Nr. de ore
	Anul I	
1.	Introducere în medicina internă. Etica și deontologia medicală.	3
2.	Aspecte de tanatologie.	3
3.	Metode clasice și moderne de examinare a pacientului.	3
4.	Cost-eficiența explorărilor paraclinice.	
5.	Raționamentul clinic. Principiile generale de diagnostic.	3
6.	Principii generale ale terapiei medicale. Cost-eficiența tratamentului.	3
7.	Sindromul de condensare pulmonară.	3
8.	Pneumonia comunitară.	3
9.	Pneumonia nozocomială.	3
10.	Traheobronșita acută.	3
11.	Tusea cronică.	3
12.	Sindromul bronhoobstructiv.	3
13.	Bronșita cronică. Emfizemul pulmonar. Bronhopneumopatia obstructivă cronică.	3
14.	Astmul bronșic.	3
15.	Bolile pleurei (pleurita, revărsatul pleural, empiemul pleural, pneumotoraxul spontan și indus).	3
16.	Afecțiunile bronhopulmonare cauzate de factori de mediu (bolile profesionale): pneumoconiozele, astmul bronșic profesional, afecțiuni cauzate de inhalarea de gaze iritante.	3



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 15 / 35	

17.	Cordul pulmonar cronic.	3
18.	Hipertensiunea pulmonară primară și secundară.	3
19.	Insuficiența respiratorie (acută și cronică).	3
20.	Eozinofilia pulmonară.	3
21.	Plămânul de stază.	3
22.	Sindromul edematos	3
23.	Durerea toracică	3
24.	Insuficiența cardiacă (acută, cronică)	3
25.	Insuficiența vasculară acută	3
26.	Hipertensiunea arterială primară (esențială) și secundară.	3
27.	Dislipidemiile.	3
28.	Cardiopatia ischemică.	3
29.	Febra reumatismală.	3
30.	Valvulopatiile mitrale, aortice, pulmonare, tricuspidiene	3
31.	Endocardita infecțioasă	3
32.	Miocarditele	3
33.	Pericarditele	3
34.	Cardiomiopatiile secundare (în boli endocrine, metabolice ș. a.).	3
35.	Manifestări cardiace în boli ale țesutului conjunctiv și vasculite sistemice	3
36.	Bolile arterelor periferice (arteriopatia obliterantă, trombangiita obliterantă, obstrucție arterială acută periferică, sindromul și boala Raynaud). Bolile aortei (anevrismul disecant, aortite).	3
37.	Bolile venelor (tromboza venei cave superioare, tromboza venei cave inferioare)	3
38.	Durerea abdominală	3
39.	Dispepsiile funcționale.	3
40.	Gastritele acute și cronice	3
41.	Boala ulceroasă (ulcer peptic) a stomacului și duodenului.	3
42.	Ulcerul gastric simptomatic	3
43.	Bolile stomacului operat.	3
44.	Constipația	3
45.	Colitele și enterocolitele cronice	3
		3
Anul II		
46.	Colita ulceroasă nespecifică.	3
47.	Boala Crohn.	3



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02
DATA: 28.05.2015
Pag. 16 / 35

48.	Boala Whipple.	3
49.	Sindromul intestinului iritabil.	3
50.	Diareea cronică.	3
	Anul III	
51.	Ischemia intestinală acută și cronică	3
52.	Bolile diverticulare ale tractului digestiv.	3
53.	Hemoragia digestivă (aspecte medicale)	3
54.	Sindromul de hipertensiune portală	3
55.	Cirozele hepatice	3
56.	Dischinezia căilor biliare.	3
57.	Colelitiaza.	3
58.	Colecistitele.	3
59.	Sindromul de colestază.	3
60.	Sindromul postcolecistectomic.	3
61.	Pancreatita acută și cronică.	3
62.	Afecțiunile nonchirurgicale ale peritoneului. Ascita.	3
63.	Sindromul sedimentului urinar patologic.	3
64.	Sindromul nefritic acut și cronic.	3
65.	Sindromul nefrotic.	3
66.	Hipertensiunea arterială renală.	3
67.	Pielonefritele.	3
68.	Litiaza urinară.	3
69.	Amiloidoza renală.	3
70.	Vasculopatiile renale.	3
	Anul IV	
71.	Manifestările renale în bolile țesutului conjunctiv.	3
72.	Manifestările renale în diabetul zaharat.	3
73.	Tuberculoza renală.	3
74.	Rinichiul senil.	3
75.	Artritele infecțioase (gonococică, tuberculoasă, fungică, virală)	2
76.	Osteoartroza deformantă (boala artrozică)	3
77.	Osteoporoza	3
78.	Guta	3



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 17 / 35	

79.	Sindromul paraneoplazic.	3
80.	Sindromul articular în maladiile hematologice și endocrine.	3
81.	Alergozele acute. Șocul anafilactic și anafilactoid. Boala serului, afecțiunile sistemice alergice ale sistemului sanguin, vasculitele alergice. Dermatozele buloase acute: eritemul polimorf exsudativ, sindromul Stevens-Johnson, sindromul Lyell.	3
82.	Tumorile bronhopulmonare și pleurale.	3
83.	Tumorile inimii (mixoamele, tumori primitive maligne, tumori secundare).	3
84.	Tumorile stomacului.	3
85.	Tumorile hepatice.	3
86.	Tumorile zonei pancreatoduodenale.	3
87.	Tumorile intestinului subțire și ale colonului.	3
88.	Tumorile renale și ale glandelor suprarenale.	3
89.	Diagnosticul precoce și diferențial în sindromul febril.	3
90.	Sepsisul în medicină internă. Sindromul insuficienței multiple de organe.	3
91.	Sindromul de răspuns inflamator sistemic. Biomarkeri ai inflamației.	3
92.	Suportul paliativ al pacientului în afecțiunile incurabile în stadiul avansat.	3
93.	Diagnosticul, tratamentul și profilaxia infecțiilor nozocomiale în medicină internă.	3

Baremul activităților practice

1. PEF-metria (peak expiratory flow).
2. Recoltarea materialelor biologice pentru examenul de laborator.
3. Pleurocenteza.
4. Interpretarea rezultatelor examenului lichidului pleural.
5. Asistența medicală în urgențe respiratorii:
 - criza de astm bronșic;
 - insuficiența respiratorie acută;
 - pleurezia masivă;
 - sincopa respiratorie.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 18 / 35	

6. Interpretarea rezultatelor examenelor de laborator la pacienți cu diverse afecțiuni cardiovasculare.
7. Asistența medicală în urgențe cardiovasculare:
 - insuficiența cardiacă acută dreaptă și stânga;
 - criza hipertensivă;
 - ocluzie arterială acută periferică.
8. Depistarea hemoragiei digestive oculte.
9. Paracenteza.
10. Pregătirea pacienților pentru investigații instrumentale (radiologice, endoscopice, USG, cu izotopi etc.) și de laborator.
11. Colectarea materialelor biologice pentru investigații.
12. Evaluarea rezultatelor examenului de laborator la pacienți cu afecțiuni renale:
 - proteinuria cantitativă și selectivă;
 - echilibrul hidric;
 - testul Zimnițki;
 - testul Neciporenko;
 - testul Reberg-Tareev (filtrația glomerulară și reabsorbția canaliculară după creatinina endogenă);
 - examenul urinei pentru depistarea BAAR;
 - însămânțarea urinei și examenul bacteriologic;
 - examinarea bacteriuriei cantitative;
 - examinarea sensibilității microflorei la antibiotice;
 - proba cu trei pahare;
 - ureea serică;
 - creatinina serică;
 - echilibrul acido-bazic;
 - ionograma (K^+ , Ca^{++} , Na^+ , Cl^-).
13. Pregătirea pacienților pentru investigații instrumentale (Rx, endoscopice, USG, cu izotopi etc.).
14. Evaluarea rezultatelor examenului de laborator la pacienții cu afecțiuni ale sistemului locomotor.

STAGIUL DE PNEUMOLOGIE

1. Aspecte anatomofiziologice și fiziopatologice ale sistemului respirator (recapitulare).
2. Abordarea pacientului cu boli ale sistemului respirator. Metode de examinare clinică și paraclinică.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 19 / 35	

3. Clasificările bolilor sistemului respirator și principiile de formulare a diagnosticului în pneumologie.
4. Sindromul mediastinal.
5. Sindromul de detresă respiratorie a adultului.
6. Afectările pulmonare în colagenoze.
7. Afectările pulmonare în vasculitele sistemice.
8. Fibroza chistică (mucoviscidoza).
9. Alveolita alergică extrinsecă.
10. Pneumopatiile interstițiale idiopatică
11. Hemosideroza idiopatică.
12. Sindromul cavităar.
13. Malformațiile bronhopulmonare.
14. Supurațiile bronhopulmonare (abcesul, gangrena, bronșiectaziile).
15. Bolile mediastinului și diafragmului.

Baremul activităților practice

1. PEF-metria (peak expiratory flow).
2. Interpretarea rezultatelor spirometriei, PEF-metriei (peak expiratory flow), scintigrafiei ventilatorii (cu ^{133}Xe) și de perfuzie.
3. Interpretarea rezultatelor DLCO.
4. Interpretarea rezultatelor bodyplethysmografie.
5. Interpretarea rezultatelor examenului gazelor sanguine și a echilibrului acido-bazic.
6. Interpretarea rezultatelor examenului radiologic (radiografia pulmonară, microradiografica) în afecțiunile frecvent întâlnite ale sistemului respirator (pneumonie, revărsat pleural, abces pulmonar, bronșiectazie, tumori bronhopulmonare, pneumotorax, emfizem pulmonar, pneumofibroză).
7. Interpretarea rezultatelor CT /HRCT toracic.
8. Evaluarea lichidului de lavaj bronhoalveolar.
9. Toracocenteza.

STAGIUL DE ALERGOLOGIE

1. Diagnosticul bolilor alergice. Metodologia generală a diagnosticului alergologic. Ancheta alergologică (farmacologică, alimentară, familială), terenul atopic. Probele cutanate. Testele de provocare. Analiza agendei alimentare. Metodele de laborator de diagnostic al reacțiilor alergice (de tip imediat, intermediar și întârziat). Reacțiile pseudoalergice.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 20 / 35	

2. Alergia la veninuri și înțepături de insecte. Etiopatogenie, manifestări clinice, tratament diferențial, profilaxie.
3. Dermatita atopică și alergică de contact. Etiopatogenie, manifestări clinice, tratament. Profilaxia și expertiza capacității vitale a muncii. Urticaria și edemul Quincke. Angioedemul ereditar. Variantele etiopatogenice imunologice și nonimunologice. Clinica, tratamentul diferențial și profilaxia.
4. Alergia medicamentoasă. Definiția. Mecanismele etiopato-genice, clasificarea clinică (manifestări generalizate și cu afectarea preponderentă a organelor și sistemelor). Tabloul clinic. Alergodiagnosticul in vitro și in vivo al alergiei medicamentoase. Tratamentul: principii generale și tratamentul simptomatic. Profilaxia (premedicația, desensibilizația, testul dozat).
5. Boala serului. Etiopatogenie. Tabloul clinic (manifestări sistemice și de organ). Examenul paraclinic. Evoluție, tratament, profilaxie.
6. Afecțiunile alergice ale organelor sistemului respirator (rinosinusopatia alergică, laringita alergică, bronșita astmatică, polinoza, sindromul Leffler, aspergiloza bronhopulmonară).
7. Afecțiunile alergice ale cordului (pericardita alergică, miocardita alergică).
8. Afecțiunile alergice ale organelor sistemului digestiv (stomatita, gastroenterocolita, hepatita).
9. Afecțiunile alergice ale rinichilor și căilor urinare (glomerulonefrita, nefrita interstițială, sindromul nefrotic, cistita).

Baremul activităților practice

1. Examenul clinic al pacienților cu boli alergice.
2. Efectuarea și interpretarea clinică a testelor de provocare cu alergeni.
3. Interpretarea clinică a probelor cutanate cu alergeni (nazale, conjunctivale, de inhalatie etc.).
4. Aprecierea datelor agendei alimentare.
5. Efectuarea și aprecierea testelor de provocare cu alimente, placebo.
6. Aprecierea clinică a imunogramei.
7. Imunoterapia specifică cu alergeni.
8. Asistența medicală în urgențe alergologice.

STAGIUL DE FTIZIOLOGIE

1. Particularitățile examinării bolnavului cu suspecție la tuberculoză.
2. Clasificarea formelor clinice ale tuberculozei.
3. Particularitățile tuberculozei primare la adulți și diagnosticul diferențial.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 21 / 35	

4. Tuberculoza diseminată.
5. Tuberculoza nodulară.
6. Tuberculoza cavitară.
7. Clinica și diagnosticul diferențial al pleureziei tuberculoase.
8. Tuberculoza asociată cu alte boli (diabet zaharat, alcoolism, HIV-infecția), diagnosticul, pronosticul.
9. Diagnosticul și asistența medicală ale complicațiilor tuberculozei (hemoptizii, pneumotorax spontan, insuficiența respiratorie etc.).
10. Organizarea și metodică luptei antituberculoase. Depistarea tuberculozei: clinica la simptome, microscopia sputei, tuberculino-diagnosticul selectiv, radiografia medicală selectivă, examenul bacteriologic. Grupele de populație periclitante și cu risc de îmbolnăvire.
11. Măsurile de prevenire și combatere a tuberculozei conform strategiei DOTS: chimioterapia, chimioprofilaxia, vaccinarea BCG, măsurile în focarul de tuberculoză, educația sanitară și sarcinile internistului în realizarea acestora. Programul Național de combatere a tuberculozei și ordinul MS nr. 180.
12. Tuberculoza extrapulmonară.

Baremul activităților practice

1. Examinarea bolnavului cu suspjecție la tuberculoză.
2. Aprecierea IDR cu 2 UT.
3. Interpretarea rezultatelor investigațiilor pentru diagnosticul tuberculozei.
4. Toracocenteza.
5. Asistența medicală în hemoptizia pulmonară.
6. Asistența medicală în pneumotoraxul spontan.

STAGIUL DE CARDIOLOGIE

1. Aspecte de anatomofiziologie a aparatului cardiovascular.
2. Abordarea pacientului cu boli ale sistemului cardio-vascular. Metode de examinare clinică și paraclinică.
3. Incidența patologiilor inimii și vaselor, mortalitatea prin boli cardiovasculare.
4. Abordarea pacientului cu boală cardiacă. Metode moderne de investigații.
5. Cardiologia preventivă.
6. Sindromul coronarian acut.
7. Șocul cardiogen.
8. Moartea subită cardiacă.
9. Tulburări de ritm și conducere.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 22 / 35	

10. Sindroame coronariene (ischemice) acute.
11. Cardiomiopatiile primare (idiopatice).
12. Cardiopatiile congenitale (defect de sept atrial, defect de sept ventricular, canal arterial persistent, tetralogia Fallot, stenoza pulmonară, coarctarea de aortă).
13. Cordul și sarcina.
14. Tromboembolismul pulmonar.
15. Bolile aortei (anevrismul disecant, aortite).
16. Cardiologia intervențională (cateterismul cardiac, arteriografia coronariană, implantarea unui cardiostimulator, angioplastia coronariană și alte tehnici): principii generale, indicații, complicații.
17. Transplantul cardiac.

Baremul activităților practice

1. Înregistrarea ECG.
2. Interpretarea electrocardiogramei: tulburări de ritm și conducere, infarct miocardic, hipertrofii, tulburări electrolitice etc.
3. Interpretarea rezultatelor ecocardiografiei.
4. Testul cicloergometric. Efectuarea și interpretarea datelor.
5. Monitorizarea ambulatorie ECG (Holter). Interpretarea datelor.
6. Interpretarea rezultatelor ecocardiografiei.
7. Asistența medicală în urgențe cardiovasculare:
 - criza anginoasă;
 - infarctul miocardic acut;
 - tulburări de ritm și conducere (tahicardia paroxistică, flutter atrial paroxistic, fibrilația atrială paroxistică, bloc atrioventricular);
 - sincopa cardiacă;
 - tamponada cardiacă.

STAGIUL DE GASTROENTEROLOGIE

1. Aspecte anatomofiziologice și fiziopatologice ale tractului digestiv și ficatului.
2. Abordarea pacientului cu boli ale sistemului gastrointestinal. Metode de examinare clinică și paraclinică.
3. Bolile esofagului: boala de reflux gastroesofagian, acalazia cardiacă, diverticulul de esofag, cancer esofagian.
4. Hernia hiatală.
5. Maldigestia și malabsorbția. Fermentopatiile dobândite. Enteropatia glutenică. Sindromul de contaminare bacteriană a intestinului subțire.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 23 / 35	

6. Alimentația parenterală.
7. Hepatitele cronice.
8. Insuficiența hepatică (acută și cronică). Encefalopatia hepatică.
9. Tulburări ale metabolismului bilirubinei, fierului și cuprului.
10. Boala hepatică alcoolică.
11. Steatoza hepatică nonetilică.
12. Ficatul și sarcina
13. Colangitele. Colangita sclerozantă primară.
14. Diagnosticul precoce și diferențial în bolile infecțioase și non-infecțioase cu sindrom icteric.
15. Diagnosticul precoce și diferențial în bolile diareice acute.

Baremul activităților practice

1. Tușeul rectal.
2. Sondajul gastric, duodenal.
3. Interpretarea rezultatelor examenului de laborator și instrumental modern la pacienții cu afecțiuni digestive (analiza conținutului gastric, analiza porțiunilor biliare, coprograma, explorări imunologice, probe funcționale hepatice etc.).
4. Asistența medicală în urgențe digestive:
 - vomismente incoercibile;
 - hemoragii digestive (aspecte medicale);
 - colica biliară;
 - coma clorhidropenică;
 - insuficiența hepatică acută;
 - spasmul esofagian;
 - sindromul de diaree acută.
5. Laparocenteza.
6. Asistarea la tratamentul antiviral al hepatitelor.

STAGIUL DE REUMATOLOGIE

1. Aspecte anatomofiziologice și fiziopatologice ale aparatului locomotor (schelet, articulații, mușchi, inervația, vascularizația, biomecanica). Structura și funcțiile țesutului conjunctiv (celule, fibre, substanța fundamentală, tipuri de țesut conjunctiv).



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 24 / 35	

2. Mecanismele patogenetice în bolile reumatice, particularitățile inflamației, rolul perturbărilor imunității celulare și umorale, rolul sistemului HLA în patogenia maladiilor reumatice.
3. Abordarea bolnavului reumatic. Semiologia aparatului loco-motor. Metode moderne de investigații în reumatologie.
4. Aspecte contemporane ale tratamentului medicamentos în maladiile reumatice.
5. Poliartrita reumatoidă.
6. Lupus eritematos sistemic.
7. Sclerodermia difuză.
8. Dermatomiozita.
9. Sindromul Sjögren.
10. Vasculitele sistemice.
11. Boala mixtă a țesutului conjunctiv.
12. Bolile reumatice și sarcina (particularități clinico-evolutive și terapeutice).

Baremul activităților practice

1. Examinarea clinică a pacientului cu afecțiunile aparatului locomotor.
2. Interpretarea radiografiilor articulare.
3. Interpretarea scintigrafiei osoase.
4. Interpretarea rezultatelor osteodensitometriei.
5. Injecții intraarticulare.
6. Tratamentul atacului acut de gută.
7. Asistarea la puls-terapie.

STAGIUL DE NEFROLOGIE

1. Aspecte anatomofiziologice și fiziopatologice ale sistemului renal.
2. Abordarea bolnavului cu patologie renală. Metode de examinare clinică și paraclinică.
3. Insuficiența renală acută.
4. Insuficiența renală cronică.
5. Hemodializa și transplantul renal.
6. Nefropatiile tubulointerstițiale.
7. Malformațiile renale congenitale.
8. Glomerulonefrita acută. Glomerulonefrita rapid progresantă.
9. Glomerulonefrita cronică.
10. Tratamentul modern în glomerulonefrite și pielonefrite.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 25 / 35	

11. Patologia renală din cursul sarcinii.

Baremul activităților practice

1. Evaluarea rezultatelor examenului instrumental modern la pacienții cu afecțiuni renale:
 - radiografia renală (de ansamblu);
 - urografia intravenoasă;
 - tomografia computerizată;
 - renografia cu izotopi și scintigrafia renală;
 - ultrasonografia renală;
 - rezonanța magnetică nucleară;
 - biopsia gingivală, rectală, renală;
 - examenul fundului de ochi.
2. Asistența medicală în urgențe renale:
 - insuficiența renală acută;
 - colica renală;
 - hematuria renală masivă;
 - eclampsia renală.

STAGIUL DE ENDOCRINOLOGIE

1. Diabetul zaharat.
2. Tireotxicozele.
3. Insuficiența tiroidiană primară, secundară, terțiară, periferică.
4. Tiroidita autoimună.
5. Tiroidita subacută.
6. Gușa endemică.
7. Acromegalia.
8. Prolactinomul.
9. Diabetul insipid.
10. Hipopituitarismul.
11. Hipercorticismul.
12. Insuficiența corticosuprarenală acută și cronică.
13. Hipertensiunea arterială de geneză endocrină.
14. Hipogonadismul primar și secundar.
15. Climacteriul feminin și masculin.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 26 / 35	

16. Sindromul ovarului polichistic virilizant.
17. Nutriția (evaluarea, anorexia, malnutriția, obezitatea, deficitul și excesul de vitamine).
18. Tulburări ale metabolismului intermediar (dislipidemiile, porfiriile, hemocromatoza, guta). Alte boli metabolice (ereditare).
19. Sindromul X-metabolic.

Baremul activităților practice

1. Palparea glandei tiroide și determinarea gradului de hiperplazie a acesteia.
2. Aprecierea dezvoltării fizice, sexuale, calcularea indicelui masei corporale, a surplusului de masă corporală și a deficitului ponderal.
3. Calcularea dozei necesare de insulină conform profilului glicemic.
4. Aprecierea profilului glucozuric.
5. Interpretarea tesului standard de toleranță la glucoză.
6. Interpretarea craniogramei.
7. Determinarea valorii energetice a rației alimentare.
8. Determinarea gradului maturizării sexuale după Tanner.
9. Asistența medicală de urgență în comele hiperglicemice, hipoglicemice, criza tireotoxică, insuficiența corticosuprarenală acută.

STAGIUL DE HEMATOLOGIE

1. Anemiile.
2. Adenopatiile și splenomegalia.
3. Reacția leucemoidă.
4. Agranulocitozele.
5. Sindromul de coagulare intravasculară diseminată.
6. Leucemiile acute.
7. Leucemiile cronice.
8. Hemoblastozele paraproteinemice.
9. Limfoamele maligne.
10. Diatezele hemoragice.

Baremul activităților practice

1. Interpretarea hemogramei la pacienți cu diferite maladii ale sistemului hemopoetic.
2. Etapele de diagnosticare a grupelor principale de anemii.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 27 / 35	

3. Planul de examinare a pacienților cu anemie ferodeficitară.
4. Planul de examinare a pacienților cu anemie B₁₂-deficitară și prin deficit de acid folic.
5. Metodele de laborator pentru confirmarea sindromului de hemoliză.
6. Metodele de examinare a pacienților cu limfadenopatie.
7. Puncția ganglionului limfatic.
8. Metodele de examinare a pacienților cu splenomegalie.
9. Metodele de investigare a hemostazei primare și secundare.
10. Interpretarea coagulogramei în patologiile hemostazei.
11. Determinarea timpului de coagulare după Lee-White.
12. Determinarea timpului de sângerare după Duke.
13. Hemostaza locală în hemoragiile nazale și după extracție dentară.
14. Determinarea grupelor sanguine și a factorului Rhesus.
15. Indicațiile pentru transfuzia componentelor și preparatelor de sânge.
16. Metodele de transfuzie a componentelor și preparatelor de sânge.
17. Probele de compatibilitate efectuate până la transfuzie. Proba biologică.

STAGIUL DE TERAPIE INTENSIVĂ

1. Fiziologia durerii. Sindromul algic.
2. Insuficiența respiratorie acută.
3. Insuficiența cardiovasculară acută.
4. Asistența medicală în urgențe cardiovasculare .
5. Mecanismele fiziopatologice ale tulburărilor echilibrului acido-bazic și hidroelectrolitic.
6. Măsurile și principiile perfuziei intravenoase în complexul de terapie intensivă a pacientului critic.
7. Nutriția parenterală, enterală și combinată.
8. Stările terminale.
9. Comele.
10. Șocul hipovolemic, anafilactic, cardiogen, neurogen, exotoxic.
11. Traumatismele grave.
12. Stările septice.
13. Insuficiența hepatorenală acută.
14. Diagnosticul precoce și diferențial în sindrom de meningită și meningoencefalită.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 28 / 35	

Baremul activităților practice

1. Metode și tehnici de oxigenoterapie.
2. Aplicarea cateterului nazofaringean pentru oxigenoterapie.
3. Aplicarea manevrei triple Safar pentru restabilirea și menținerea permeabilității căilor respiratorii.
4. Manevra Heimlich: indicații, argumentare.
5. Tehnica laringoscopiei.
6. Tehnica intubației orotraheale.
7. Aspirarea și lavajul traheobronșic.
8. Traheostomia: tehnica, indicații, complicații.
9. Puncția venoasă periferică.
10. Montarea perfuziei intravenoase. Complicații.
11. Ventilarea pulmonară (gură-gură, gură-nas).
12. Ventilarea pulmonară cu balonul Ambu.
13. Calcularea parametrilor ventilației pulmonare.
14. Aprecierea presiunii venoase centrale.
15. Utilizarea monitorului cardiac.
16. Masajul cardiac extern.
17. Complexul de reanimare cardio-pulmonară și cerebrală. Algoritmul.
18. Defibrilarea cardiacă. Indicații. Tehnica. Securitatea.
19. Calcularea dozelor preparatelor adrenomimetice în perfuzie.
20. Lavajul gastric și intestinal.
21. Aplicarea sondei nazogastrale decompressive și în scop de alimentație enterală.
22. Calcularea necesității hidrice în 24 pre.
23. Calcularea bilanțului energetic în 24 ore.
24. Diagnosticul și tratamentul dereglărilor echilibrului acido-bazic.
25. Diagnosticul și tratamentul deshidratării (hiperosmolare, izoosmolare, hipoosmolare).
26. Asistența medicală în aspirația bronhopulmonară.
27. Asistența medicală în starea de rău astmatic.
28. Asistența medicală în hemoptizia masivă.
29. Asistența medicală în pneumotoraxul spontan și indus.
30. Asistența medicală în șocul toxiinfecțios.
31. Asistența medicală în sindromul de detresă respiratorie a adultului.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 29 / 35	

STAGIUL DE FARMACOLOGIE CLINICĂ

1. Farmacologie clinică a preparatelor antibacteriene.
2. Farmacologie clinică a medicației antivirale, antifungice.
3. Farmacologie clinică a medicației prebiotice, probiotice.
4. Farmacologie clinică a glucocorticosteroizilor și a antiinflamatoarelor non-steroidiene.
5. Farmacologie clinică a medicației bronhodilatatoare.
6. Farmacologie clinică a medicației antitusive, expectorante, mucolitice.
7. Farmacologie clinică a medicației folosite în tratamentul hipertensiunii pulmonare primare și secundare.
8. Farmacologie clinică a medicației cu efect inotrop-pozitiv.
9. Farmacologie clinică a medicației antihipertensive și antianginoase.
10. Farmacologie clinică a medicației hipolipemiante, antidiabeticelor perorale, a medicației folosite în tratamentul gutei.
11. Farmacologie clinică a medicației antitrombotice și hemostatice.
12. Farmacologie clinică a medicației folosite în tratamentul constipației și diareei.

Baremul activităților practice

1. Selectarea tratamentului antibacterian în funcție de patologia pacientului, comorbiditățile prezente, eșecurile tratamentului la etapele precedente de îngrijire medicală.
2. Selectarea tratamentului antihipertensiv în situația clinică concretă.
3. Tratamentul pacientului cu comorbidități multiple, selectarea combinațiilor medicamentoase raționale, evitarea polipragmaziei.

STAGIUL DE ECOGRAFIE GENERALĂ (OPȚIONAL)

1. **Noțiuni de bază privind utilizarea aparatelor de ultrasonodiagnostic :**
 - a) fizica ultrasunetelor;
 - b) echipamente folosite în ecografie;
 - c) pornirea aparatului;
 - d) selectarea transductoarelor;



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 30 / 35

- e) reglarea parametrilor tehnici ai imaginii;
- f) artefacte întâlnite în ultrasonografie
- g) optimizarea imaginii și reducerea artefactelor;
- h) măsurători pe imagine;
- i) salvarea imaginii;
- j) semiologia ultrasonografică de bază;
- k) structura și redactarea unui buletin ecografic.

2. Abdomenul

2.1. Ficatul:

- a) identificarea organului
- b) vizualizarea principalelor elemente anatomice (hilul hepatic, patul veziculei biliare, ligamentul rotund, lobii și segmentele);
- c) precizarea raporturilor anatomice cu organe învecinate;
- d) sistemul venos port (evidențierea și măsurarea elementelor componente (vena portă, vena mezenterică superioară, vena splenică).

2.2. Căile biliare (evidențierea și măsurarea căilor biliare intrahepatice (ductul hepatic drept și stâng) și extrahepatice).

2.3. Colecistul (evidențierea colecistului, identificarea componentelor anatomice, măsurarea lumenului și pereților, identificarea raporturilor anatomice principale).

2.4. Pancreasul (evidențierea pancreasului (cu elemente anatomice importante), identificarea capsulei pancreatice și a țesutului grăos peripancreatic, identificarea organelor cu care pancreasul intră în raport direct).

2.5. Spațiul retroperitoneal (aorta (identificare în secțiuni longitudinale și transversal, identificarea vaselor emergente de pe peretele anterior și pereții laterali, precizarea raporturilor aortei abdominale); vena cavă inferioară (identificarea vasului în secțiuni longitudinale și transversal, identificarea vaselor emergente, precizarea raporturilor anatomice); țesutul grăos retroperitoneal (identificare și caracterizare).

2.6. Splina (identificarea și măsurarea splinei, vizualizarea hilului, precizarea elementelor vasculare componente, identificarea organelor cu care splina intră în raport).

2.7. Rinichii (evidențierea și măsurarea rinichilor în secțiuni perpendiculare, identificarea elementelor componente (parenchim- evaluare, măsurare; sinus; aparat pielo-calicial, evaluare); identificarea ureterului.

2.7.1. Lojele suprarenaliene (identificarea lojelor suprarenaliene, evaluarea structurii glandelor suprarenale, măsurarea glandelor suprarenale).



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 31 / 35

2.8. Tubul digestiv (identificarea segmentelor accesibile ultrasonografiei (esofag abdominal, stomac, duoden, intestin subțire și gros), măsurarea pereților, evaluarea conținutului).

2.9. Structurile mezentero-epiploice (identificarea mezenterului și a vaselor mezenterice, identificarea recesurilor peritoneale și a spațiilor de acumulare lichidiană, identificarea peritoneului parietal).

3. Organe aflate la nivelul micului bazin:

a) vezica urinară (identificarea în condiții de depletie și de vacuitate, evacuarea și măsurarea pereților, identificarea organelor în vecinate);

b) prostata, explorare suprapubiană (identificare, măsurare, precizarea lobilor, identificarea organelor cu care prostata intră în raport);

c) uterul, explorare suprapubiană (identificare, măsurare, recunoașterea elementelor componente, evaluarea ecostructurii);

d) ovare (identificarea și măsurarea ovarelor, evaluarea ecostructurii);

e) identificarea prezenței lichidului în spațiul Douglas.

3. Cordul, pericardul și vasele de la baza inimii (explorare transtoracică): identificarea și evaluarea structurilor cardiace (cavități, aparatul valvular, miocard și a vaselor de la baza inimii folosind abordul parasternal, apical, suprasternal, subxifoidian).

4. Cavitățile pleurale (aprecierea prezenței epanșamentului pleural și volumul acestuia, pleurocenteză ecografic ghidată).

5. Vasele periferice (explorare Doppler pulsat combinată cu explorare codificată color):

a) identificarea și definirea unei structuri vasculare periferice;

b) diferențierea unui vas arterial de unul venos prin ecografie gri și Doppler pulsat;

c) identificarea sensului de deplasare a fluxului sanguin prin ecografie codificată color.

6. Ecografia cervico-facială - tiroida, paratiroida, glande salivare (parotida, submandibulara, sublinguala), nodulii limfatici.

7. Urgențele abdominale.

Baremul activităților practice

1. Pregătirea pacientului pentru examinarea ultrasonografică.

2. Alegerea transductorului în raport cu zona anatomică care va fi explorată.

3. Alegerea ferestrei de explorare adecvată.

4. Reglarea echipamentului (sistemul de "gain", compensarea în timp a ecourilor TGC, plasarea focarului /focarelor, stabilirea dimensiunii optime ale imaginii).



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 32 / 35	

5. Utilizarea sistemului de masurare în distanțe și volume.
6. Obținerea imaginii ecografice optime, folosind planurile de secțiune standardizate utilizate în ultrasonografie.
7. Recunoașterea artefactelor și proceduri de eliminare a acestora.
8. Deosebirea stării de "organ normal" de cea de "organ patologic" prin folosirea semiologiei și terminologiei ecografice specifice.
9. Precizarea stării patologice și includerea aspectului ecografic într-un diagnostic clinic.
10. Documentarea imaginilor.
11. Redactarea buletinului ecografic sau/și interpretarea corectă a unui buletin ecografic emis de către un coleg cu experiență similară sau mai mare.
12. Recomandarea altor investigații complementare care decurg din explorarea clinică și ecografică a pacientului, în scopul obținerii unui diagnostic corect.

STAGIUL DE BIOETICĂ (OPȚIONAL)

I. Introducere în Bioetică

1. Morala, etica, etica medicală- definire, delimitarea obiectului de studiu
2. Contextul apariției bioeticii
3. Definirea bioeticii
4. Delimitarea domeniului de studiu al bioeticii
5. Teorii și metode în bioetică

II. Conceptele de sănătate, boală, suferință prin prisma bioeticii

1. Definirea conceptelor de sănătate, boală, suferință
2. Conceptele de sănătate, boală și suferință în contextul evoluției medicinei și științelor vieții
3. Rolul credințelor și valorilor personale sau de grup în conturarea conceptelor de sănătate, boală și suferință (percepții particulare funcție de credință religioasă, etnie, etc.).
4. Rolul comitetelor de etică din spitale

III. Relația medic-pacient

1. Valori ale relației medic-pacient
2. Paternalism versus autonomie
3. Modele ale relației medic-pacient
4. Dreptatea, echitatea și accesul pacienților la îngrijirile de sănătate
5. Consimțământul informat



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 33 / 35	

6. Confidențialitatea în relația medic-pacient
7. Acte normative care reglementează relația medic- pacient
8. Valoarea și limitele consimțământului informat în practica medicală curentă
9. Valoarea și limitele confidențialității în practica medicală curentă
10. Rolul comunicării în relația medic-pacient
11. Jurământul lui Hipocrate- comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțelor acestuia în condițiile medicinei actuale
12. Alternative ale jurământului lui Hipocrate
13. Alte coduri de etică și deontologie medicală folosite în prezent
14. Accesul la îngrijirile de sănătate
15. Drepturile pacienților- reglementare legislativă

IV. Greșeli și erori în practica medicală

1. Definirea noțiunilor de greșeală și eroare
2. Culpă medicală- definire, forme, implicații juridice și deontologice
3. Managementul greșelii și erorii medicale în practica medicală

V. Probleme etice la începutul vieții

1. Libertatea procreației
2. Dileme etice în avort
3. Etica reproducerii umane asistate medical
4. Probleme etice în clonarea reproductivă

VI. Probleme etice la finalul vieții

1. Definirea morții în era noilor tehnologii în medicină
2. Probleme etice în stările terminale
3. Tratamente inutile în practica medicală
4. Eutanasia și suicidul asistat
5. Îngrijirile paliative

1. Probleme etice în transplantul de țesuturi și organe umane

2. Donarea de organe de la cadavru
3. Donarea de organe de la persoana vie
4. Etica alocării de resurse în transplant

VII. Probleme etice în genetică și genomică

1. Eugenia și discriminarea pe baza geneticii



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.:	02
DATA:	28.05.2015
Pag. 34 / 35	

2. Proiectul genomului uman- probleme etice, redefinirea noțiunii de boală prin prisma cunoașterii genomului uman
3. Etică și testarea genetică prenatală, neonatală și postnatală
4. Statutul moral al embrionului uman; cercetarea pe embrioni
5. Terapia genică
6. Posibilitatea îmbunătățirii rasei umane prin intervenții genetice

VIII. Etica cercetării pe subiecți umani

1. Principii etice în cercetarea pe subiecți umani
2. Protecția participanților într-o cercetare biomedicală- discutarea principalelor coduri de etică și convenții internaționale în cercetare, a cadrului legislativ în care se derulează cercetarea pe subiecți umani
3. Populații vulnerabile în contextul cercetării pe subiecți umani
4. Aspecte etice în cercetările multicentrice, multinaționale
5. Comitetele de etică a cercetării
6. Comportamentul științific neadecvat, conflictul de interese în cercetarea științifică

Baremul activităților practice

1. Comentarea formei inițiale a jurământului lui Hipocrate și evaluarea gradului de aplicabilitate a percepțiilor acestuia în condițiile medicinei actuale.
2. Cunoașterea alternativelor jurământului lui Hipocrate
3. Interpretarea valorii și limitelor consimțământului informat în practica medicală curentă.
4. Interpretarea valorii și limitelor confidențialității în practica medicală curentă.
5. Cunoașterea drepturilor pacienților.
6. Cunoașterea rolului comitetelor de etică din spitale.
7. Cunoașterea noțiunilor de greșală medicală și eroare.
8. Cunoașterea principiilor etice în transplantul de țesuturi și organe.
9. Cunoașterea principiilor etice în cercetarea pe subiecți umani.



PA 7.5.1
PROGRAMA ANALITICĂ DE STUDII
POSTUNIVERSITARE PRIN REZIDENTIAT

RED.: 02

DATA: 28.05.2015

Pag. 35 / 35

Literatura recomandată

1. Medicina internă (sub redacția C. Babiuc, V.-T. Dumbrava), volumul I. Chișinău, 2007, 668 p.
2. Medicina internă (sub redacția C. Babiuc, V.-T. Dumbrava), volumul II. Chișinău, 2007, 640 p.
3. Medicina internă (sub redacția L. Gherasim). Ediția a II-a. Volumele I-IV. București, 2003.
4. Harrison. Principiile medicinei interne. Ediția a XIV-a. Editura „Teora”, 1591 p
5. Botnaru V. Pneumologie. Chișinău, 2009, 732 p.
6. Dumitraș T., Matcovschi S., Cotov T. Tusea cronică. Chișinău, 2015, 55 p.
7. **Protocoalele Clinice Naționale, la temele corespunzătoare**
[\(http://old.ms.gov.md/public/info/Ghid/protocols/\)](http://old.ms.gov.md/public/info/Ghid/protocols/)